

## OBSAH 1.části

### I. Obecná jazykověda

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Symbol, písmo a řeč .....                                                   | 7   |
| O intuici v jazyce a jazykovědě .....                                       | 22  |
| T. G. Masaryk a jazykověda.<br>(K 140. výročí Masarykova narození.) .....   | 30  |
| Mathesiova koncepce funkční gramatiky<br>v kontextu dnešní jazykovědy ..... | 39  |
| O pojmu "jazykový prostředek" .....                                         | 57  |
| Příspěvek k rozboru významové výstavby výpovědi .....                       | 67  |
| Pokus o strukturní analýzu slovesných významů .....                         | 79  |
| Větné členy obligatorní, potenciální a fakultativní .....                   | 96  |
| Verba dicendi a výpovědní funkce .....                                      | 105 |

### II. Zvuková stránka

|                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|
| Intonace a verš .....                                     | 117 |
| Intonace v textu (promluvě) .....                         | 142 |
| K výslovnosti znělých souhlásek v přejatých slovech ..... | 164 |

### III. Gramatika

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| K otázce pořádku slov v slovanských jazycích .....                                                | 177 |
| Privlastňovací zájmena osobní a zvrtná ve spisovné češtině .....                                  | 187 |
| K systematickému syntaktickému popisu slovanských jazyků .....                                    | 199 |
| Zpracování souvětí v nové mluvnici češtiny.<br>(Námět k dalšímu promýšlení a rozpracování.) ..... | 205 |
| K pojetí a klasifikaci nominálních výpovědí v češtině .....                                       | 214 |
| Poznámky k slovesnému vidu z hlediska sémantického .....                                          | 221 |
| O spojce <i>nebo</i> .....                                                                        | 228 |
| <i>Oba, obojí, obé</i> .....                                                                      | 234 |
| <i>Faktor Rh // Rh-faktor // Rh faktor</i> .....                                                  | 240 |



## OBSAH 2. části

### IV. Sociolingvistika. Spisovný jazyk

|                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dialektické tendence ve vývoji spisovných jazyků.<br>(Příspěvek sociolingvistický.) ..... | 249 |
| Kultura mluvených projevů.<br>(Její základní předpoklady a aktuální problémy.) .....      | 264 |
| Postoje a hodnoticí kritéria při kodifikaci .....                                         | 277 |
| Pojem "spisovného jazyka"<br>v dnešních společenských podmínkách .....                    | 289 |
| Situace češtiny: perspektiva i retrospektiva .....                                        | 297 |
| Teorie spisovného jazyka Pražského lingvistického kroužku:<br>pro i proti .....           | 306 |
| Jazyk malého národa .....                                                                 | 318 |
| Preskripce - anebo "Nechte svůj jazyk na pokoji?" .....                                   | 333 |

### V. Textová lingvistika

|                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Předpoklady a meze interpretace textu .....                                                                    | 341 |
| O identifikaci známé (kontextově zapojené) informace v textu .....                                             | 355 |
| Osobní zájmena v textu (na pozadí kontrastivním) .....                                                         | 373 |
| Odstavec jako centrální jednotka tematicko-kompoziční<br>výstavby textu (na materiále textů výkladových) ..... | 381 |
| Statický a dynamický pohled na text a diskurs (promluvu).....                                                  | 400 |
| Několik myšlenek o textovělingvistickém<br>modelování procesů translace .....                                  | 411 |
| O koherenci textů Hovorů s T. G. Masarykem .....                                                               | 424 |
| Text a jeho ilustrace .....                                                                                    | 438 |
| Příspěvek k poznání jazyka a slohu Haškových<br>"Osudů dobrého vojáka Švejka" .....                            | 455 |
| Bibliografické údaje .....                                                                                     | 469 |